

Összefoglaló útmutatás daganatos betegek számára a COVID-19 elleni oltásról

A daganatos betegeket javasolt COVID-19 ellen beoltani függetlenül attól, hogy: a) aktív daganatos betegségük van, b) milyen daganatellenes kezelést kapnak, c) az aktív kezelés után csak követik őket, d) daganatos betegségükből meggyógyultak.

Mindamellet a COVID-19 elleni oltással kapcsolatosan nemzeti és nemzetközi intézmények, és szervezetek javaslatokat fogalmaznak meg az időzítéssel és prioritásokkal kapcsolatosan. (Kérdezze meg kezelőorvosát az oltás időzítésének és az oltás prioritásának részleteiről.)

1. Ha Önnek aktív rákos, vagy vérképző rendszeri daganata van, melyet kemoterápiával szükséges kezelni, vagy 5 éven belül szolid daganattal diagnosztizáltak, akkor Önnek fokozott a kockázata, hogy fertőzés esetén súlyos COVID betegé alakuljon ki, és nagy valószínűséggel prioritással fogják beoltani COVID-19 ellen. (Kérdezze meg a kezelését végző csapatot, hogy Ön személyesen milyen rizikó csoportba tartozik és szükséges-e, hogy elsőbbséggel beoltsák.)

2. Az oltás beadása javallott, függetlenül attól, hogy milyen daganatellenes kezelést kap (sugárkezelés, immun-, kemoterápia, vagy egyéb célzott, biológiai kezelés), vagy csontvelő átültetésben részesült. Az, hogy oltásra vár, nem indok arra, hogy halasszák, vagy elhagyják a daganatellenes kezelését.

- Az oltást, amennyiben lehetőség van rá, a kemoterápia megkezdése előtt kell beadni. Ha már kapja a kemoterápiát, akkor az javasolt, hogy akkor oltsák, amikor fehérvérsejt száma a normális tartományban van.
- Ha citotoxikus kemoterápiában, vagy immunterápiában részesül, egyes hatóságok azt javasolják, hogy az oltást 15 nappal a kezelés után és 7 nappal a rákövetkező kezelés előtt adják be, amennyiben a kemoterápia három hetes ciklusokban történik. Alternatívaként az oltás adható a két kemoterápiás kezelés között, de mindenképpen úgy, hogy az alacsony fehérvérsejt számot (úgynevezett nadír, mely általában 7-14 nappal a kezelés után következik be) elkerüljék. Javasolt, hogy ne kapjon kezelést akkor, amikor az oltás okozta esetleges mellékhatásokra is számítnak.
- Azoknál a betegeknél, akik már a kemoterápia befejezéséhez közelednek, az első dózist a kezelés befejezése és a nadír megszűnte után, vagy akár a kezelési ciklus bármelyik időpontjában, vagy a kemoterápiát megelőző vizit során is be lehet adni. A döntést az oltás időpontjáról mindenképpen az Önnel való előzetes részletes megbeszélés után a kezelőorvos, vagy kezelő csapat javaslata alapján kell meghozni.
- Tervezett műtét előtt az oltást legalább egy héttel a műtét előtt javasolt beadni. Az oltás a műtétből való felépülés után bármikor beadható, feltéve, hogy a fehérvérsejt szám megfelelő. Kérjük, kérdezze meg kezelőorvosát, vagy kezelést végző csapatot további információért.

3. Amennyiben a) allogén csontvelő átültetésen esett át és nem volt graft-versus-host betegsége, (GvHD, kilökődési reakció) vagy b) B-sejt csökkentő terápián ment keresztül, a vakcinát megkaphatja a kezelés után pár hónappal, bár a javasolt útmutatások különböznek a különféle szakmai szervezetek között (ESMO, HCS, BSMO, ASCO, UK Chemotherapy Board). Kérdezze meg kezelőorvosát melyik ajánlott megközelítés a legmegfelelőbb az Ön számára.

Némely daganatos betegnél az oltás hatására esetleg csak csökkent védettség alakul ki az onkológiai kezelés miatt. Bízson orvosában, ha Ön ezek közé a betegek közé tartozik, orvosa részletesen tájékoztatni fogja.

4. Az oltás nem ellenjavallt azoknál a betegeknél, akik korábban átestek a COVID-19 fertőzésen, vagy az első dózis vakcina beadása után fertőződtek meg. Ennek megfelelően nincs szükség COVID-19 tesztre az oltás előtt, hiszen még ha korábban át is esett a COVID fertőzésen, az oltás akkor is erősíti az Ön biztonságát (az immunrendszer emlékezetének erősítésével). Az AIOM, COMU, CIPOMO, HESMO szervezetek azt javasolják, hogy az oltást a COVID fertőzés teljes lezajlása után 15 nappal, vagy a fertőzés kezdetétől számított egy hónap múlva ajánlatos beadni.

ASCO és a CDC azt javasolja, hogy ha a fertőzés az első dózis vakcina beadása után történt, akkor a második adagot 6 hét (42 nap) elteltével adják be.

Amennyiben Ön a COVID-19 ellenes kezelés részeként passzív immunkezelésben részesült, (monoklonális antitestek, vagy konvaleszcens plazma terápia) akkor legalább 90 napot kell várni az oltással.

A COVID-19 ellenes oltás ellenjavallatai

Az oltás ellenjavallatai nem különböznek a daganatos betegeknél, és az általános népesség körében.

- 1) Az oltás nem javallott az Ön esetében, ha túlérzékeny (allergiás) a SARS-CoV2 oltóanyagra, vagy annak valamelyik meghatározott összetevőjére
- 2) Amennyiben korábban súlyos allergiás reakciót tapasztalt más oltások, vagy injekcióval bejuttatott gyógyszer adása után, vagy valamilyen specifikus allergiája van, beszélje meg orvosával mi a teendő, mert a követendő eljárás esetről-esetre különböző lehet.

Ezeket felül általánosan elfogadott, hogy ha az Ön kórelőzményében súlyos allergiás / anafilaxiás (túlérzékenységi) reakció szerepel valamilyen oltásra, gyógyszerre, vagy tápanyagra akkor az javasolt, hogy ne kapja a Pfizer által gyártott vakcinát. Mindenképpen beszélje ezt meg orvosával, mivel az idevágó útmutatások különböznek a különféle nemzeti hatóságok, illetve egészségügyi szolgáltatók között.

Amennyiben az első adag oltás beadása során súlyos allergiás reakció lépett fel, nagy valószínűséggel nem fogja megkapni a második dózist. Még ebben a ritka esetben is, mivel az oltási ajánlások országoként különbözőek beszélje meg a lehetőségeket kezelőorvosával.

Az Astra Zeneca vakcina klinikai kipróbálásából kizárták azokat a betegeket, akiknek a kórelőzményében anafilaxia, vagy angioödéma (ezek súlyos túlérzékenységi reakciók) szerepelt.

Mivel nincs széleskörű tapasztalat, a COVID-19 oltás hatásáról a daganatos betegekre, illetve a hatékonyság és a kialakuló immunitás hosszát tekintve, sem arról, hogy milyen keresztreakciók léphetnek fel az alkalmazott daganatellenes kezelésekkel, az oltás alkalmazásával kapcsolatosan az egyes országok oltási programjában meghatározott útmutatások és a való életben, az alkalmazás során szerzett tapasztalatok az irányadóak. Minden információnk tapasztalatokon nyugszik, és folyamatosan egyre bővül az idő előrehaladtával, mivel a COVID világjárvány előreláthatólag még sokáig fog tartani, különböző fázisokkal, hullámokkal az elkövetkező idők során.